

Laikonkankaan aurinkovoimalan osayleiskaava

OSAYLEISKAVALUONNOKSESTA SAATU PALAUTE

Vastineet saatuihin lausuntoihin ja mielipiteeseen

15.9.2025 EJ

6.10.2025 täyd.

Rautjärven kunnanhallitus päätti 19.5.2025 § 102 asettaa Laikonkankaan aurinkovoimalan osayleiskaavaluonnoksen julkisesti nähtäville ennakkokuulemista varten alueidenkäyttölain ja -asetuksen (MRL § 65 ja MRA § 19) mukaisesti 28.5. - 27.6.2025 väliseksi ajaksi. Kuulutus julkaistiin Parikkalan-Rautjärven Sanomissa. Kaavaluonnos liitteineen julkaistiin Rautjärven kunnan kotisivuilla ja ne löytyivät kaavoituksen ja maankäytön osoitteesta. Tiedotustilaisuus yleisölle järjestettiin kunnantalolla 12.6.2025. Lausunnot ja mielipiteet pyydettiin 27.6.2025 mennessä. Lausuntoja saatiin seitsemän ja mielipiteitä yksi. Seuraavassa tiivistelmä lausunnoista ja mielipiteestä sekä vastineet:

Lausunto 25.6.2025:

Etelä-Karjalan liitto

'Kaavaluonnoksessa on huomioitu aurinkovoimapuiston maisemavaikutukset osoittamalla aurinkovoimala-alueiden ympärille suojaviheralueet. Kaavaselostusta voisi täydentää havainnekuvilla, miltä aurinkovoimapuisto näyttää valtatieltä 6 katsottuna. Lisäksi yhteisvaikutuksia Änkilän aurinkovoimapuiston kanssa voisi kuvata kaavaselostuksessa.

Etelä-Karjalan liitolla ei ole huomautettavaa kaavaluonnoskartasta.

Mikäli nyt lausuttavana olevan osayleiskaavaluonnoksen aineiston ei kaavaprosessin aikana tehdä merkittäviä muutoksia, Etelä-Karjalan liitolta ei ole tarvetta pyytää lausuntoa kaavaehdotusvaiheessa.'

Vastine:

Ympäristövaikutusten arviointi -prosessi (YVA) tehdään sekä Änkilän että Laikonkankaan alueille samanaikaisesti Laikonkankaan aurinkovoimalan edetessä hankkeena toteutukseen (rakennuslupavaihe). Samassa yhteydessä tulee mahdolliseksi laatia havainnekuvat rakennussuunnitelmien pohjalta.

Lausunto 25.6.2025:

Etelä-Karjalan Museo

Arkeologinen kulttuuriympäristö

- Arkeologisessa inventoinnissa suunnittelualan rajalta todettiin kaksi käytössä olevaa rajamerkkiä ja yhdeksän toisen maailmansodan aikaista kenttälainnoitetta, jotka ovat pääosin majoitusrakenteita.
- Rajamerkit on osoitettu kaavakartassa muinaisjäänneksinä. Kenttälainnoitteiden osalta kaavaselostuksessa todetaan, että ne huomioidaan muina kulttuuriperintökohteina alueen toteutusvaiheessa. Kohteita ei ole esitetty kaavakartassa. Miten kohteet tulevat huomioiduiksi toteutusvaiheessa?
- Salpalinjan lisäksi myös muita sodan aikaisia puolustusrakennelmia olisi hyvä huomioida yleis- ja asemakaavoissa mahdollisuuksien mukaan.

Rakennettu kulttuuriympäristö

- Alueella ei sijaitse arvokkaaksi määriteltyä rakennettua kulttuuriympäristöä tai valtakunnallisesti ja maakunnallisesti arvokkaita maisema-alueita.
- Suunnittelualueelle sijoittuu osia maakuntakaavassa kehitettäväksi matkailu- ja maisematieksi osoitetuista Miettäläntiestä ja Torsansalontiestä. Museo on lausunnossaan 1.3.2024 kehottanut arvioimaan näille alueille kohdistuvia maisemavaikutuksia mm. havainnekuvia apuna käyttäen ja suositellut kiinnittämään erityistä huomiota mahdollisiin maisemallisiin yhteisvaikutuksiin Änkilän aurinkovoimala-alueen kanssa. Museon saaman vastineen mukaan museon kehotukset tullaan ottamaan huomioon toteutussuunnitelmien edetessä.

Vastine:

Kenttälainnoitteet ovat pieniä metsittyneitä painaumia maastossa. Ne voidaan huomioida toteutussuunnittelussa. Niiden sijainti selviää inventointikartasta, jota on helppo noudattaa rakennussuunnitelmissa ja rakennuslupaa myönnettäessä. Kohde voidaan jättää koskemattomana luonnontilaan esim. vähintään 15m säteellä sen keskipisteestä tai entisöidä samansuuruisena alueena.

Miettäläntien ja Torsansalontien tiealueen molemmin puolin on osoitettu suojaviheralue. Myös muiden osayleiskaavaan merkittyjen teiden sekä kuutostien ja rautatien varrelle on varattu suojaviheralueet. Toteutussuunnitelmien edetessä havainnekuvien laadinta tulee mahdolliseksi. Änkilän ja Laikonkankaan aurinkovoimaloilla on sama hankekehittäjä, yhteinen YVA -prosessi Laikonkankaan toteutusvaiheessa ja tuolloin laaditaan myös rakennussuunnitelmiin perustuva yhteinen havainnekuva.

Lausunto 17.6.2025:

Etelä-Karjalan pelastuslaitos

'Pelastusviranomainen on lausunut 8.2.2024 osallistumis- ja arvointisuunnitelmasta. Etelä- Karjalan pelastuslaitoksella ei ole huomioita osayleiskaavaan.'

Vastine:

Aiemman lausunnon sisältämät seikat otetaan huomioon aurinkovoimala-alueen toteutus suunnittelussa (rakennuslupavaihe).

Lausunto 26.6.2025:

Kaakkois-Suomen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus

Ympäristö- ja luonnonvarat -vastuualue:

Alueidenkäyttö

- On hyvä huomioida muutosten kohteena oleva lainsäädäntö mahdollisuuksien mukaan niin termistön kuin kaavamerkintäohjeiden eri vaihtoehtojen osalta. Kiinnitetään huomiota eri merkintöjen esittämistapaan ja selkeyteen, kun useita kohteita sijoittuu samalle pienelle alueelle, ja kommentoidaan myös mm. muinaisjäännöskohteen merkintää.

Vastine:

Aloitustavaiheen neuvottelussa viranomaisten (Ely) taholta toivottiin, että Laikonkankaan aurinkovoimalan osayleiskaavassa käytetään mahdollisimman samankaltaisia kaavamerkintöjä ja -määräyksiä kuin läheisen Änkilän alueen osayleiskaavassa. Tähän on pyritty, mutta eroavaisuuksiakin alueilla luonnollisesti on.

Maanomistajien toivomuksesta on erikseen näytetty kaksi pientä soranottoaluetta. Paahteisia luontokohteita osuu toiselle niistä. Mittakaavasta johtuen merkinnät voivat olla kartalla suurempia kuin itse kohde ja päällekkäisyyttä syntyy. Kiinnitetään jatkossa huomiota merkintöjen eriyttämiseen.

Kaksi muinaisjäännöskohdetta (rajapyykkiä) on merkitty dwg -kaavakarttaan ja -määräyksiin ohjeiden mukaisesti sinisellä kookkaalla neliöllä. Tuntemattomasta syystä pdf -tulosteessa tämä neliö näkyy mustana.

Luonnonsuojelu

- Toivotaan selvennyksiä luo-6 -alueiden merkintöjen sijaintiin, sisältöön ja perusteluihin. Sekä lepakon, viitasammakon että kirjoverkkoperhosen osalta kaivataan lisäselvityksiä. Kaavan yhteisvaikutukset luonnonympäristöön yhdessä

Änkilän aurinkovoimalan osayleiskaavan kanssa tulee tutkia jo kaavoituksen aikana eikä vasta osana yhteistä YVA -prosessia.

Vastine:

Luo 6 -alueet käydään läpi ja tehdään mahdolliset selvennykset tarvittaessa. Luontoselvityksiä on täydennetty lisäkartoituksilla kesällä 2025 kangasvuokon, viitasammakon ja kirjoverkkoperhosen osalta. Laikonlampien välinen alue on kaava-alueen ulkopuolella. Änkilän ja Laikonkankaan aurinkovoimala-alueiden yhteisvaikutusten arviointi tapahtuu YVA -prosessin yhteydessä, kun rakennussuunnitelmat ovat riittävän pitkällä arvioinnin kannalta.

Pintavedet

- Hankealueelle on laadittava pintavesien hallintasuunnitelma ennen hankkeen toteuttamista. Mahdollisten ojitusten osalta on tehtävä asianmukainen ilmoitus ELY -keskukseen. Hankkeen yhteisvaikutukset Änkilän aurinkovoimalan kanssa alueen hydrologiaan ja valumavesien laatuun tulee arvioida YVA -prosessin yhteydessä.

Vastine:

Alueella ei ole odotettavissa ongelmia pintavesien kanssa. Suunnitelman laatiminen on tarvittaessa mahdollista. YVA laaditaan ennen lupaprosessia.

Pohjavedet

- Pohjavesialueen kaavamääräystä tulee täydentää esim seuraavasti: 'Pohjavesialueelle ei saa sijoittaa pohjaveden laatua ja määrää vaarantavaa toimintaa. Toimintaan ei saa liittyä maaperän pilaantumiseen liittyvää riskiä. Ennen toimenpiteisiin ryhtymistä alueella on tarkastettava vesilain mukainen luvan tarve.'
- On hyvä, että kaava-alueelle on tehty varaus pohjavedenottamoa varten, mutta parhaat vedenottoapaikat sijaitsevat todennäköisesti kaava-alueen ulkopuolella.

Vastine:

Kaavamääräys voidaan tarkistaa pohjaveden osalta.

Liikenne- ja infrastruktuuri -vastuualue:

'Antamamme kommentit osallistumis- ja arviointisuunnitelmaan on huomioitu kaavaluonnoksessa. Vastuualueella ei ole enempää huomautettavaa.'

Lausunto 26.6.2025:

Väylävirasto

- Kiinnitetään huomiota lähiseudulta poistuviin tasoristeyksiin ja siihen, ettei niitä ole mitoitettu kestävästi mahdollista rakentamisen aikaista raskasta liikennettä. Rautatien suoja-alueita ei saa käyttää eikä niihin kajota rakentamisenkaan aikana. Jos hulevesiä ohjataan rautatien rumpuihin, on asiasta oltava yhteydessä Väylävirastoon.

Vastine:

Otetaan huomioon toteutusvaiheessa.

Lausunto 23.6.2025:

Fingrid

- Kaivataan tietoja sähkön liityntäratkaisusta. Todetaan, että kaavalla varmistetaan uuden 400kV voimajohtoyhteyden toteuttaminen. Johtoalueelle tai sen läheisyyteen tulevalle rakentamiselle tulee hakea risteämislausunto Fingridiltä.

Vastine:

Otetaan huomioon toteutusvaiheessa.

Lausunto 17.6.2025:

Imatran seudun ympäristölautakunta

'Aurinkovoimalan osayleiskaavan DNSH- arviointi ja siihen sisältyvä hiilitaselaskelma olisi kannatettavaa tehdä mahdollisimman varhaisessa vaiheessa. Myös kaavaselostuksessa mainittu Änkilän ja Laikonkankaan aurinkovoimaloiden yhteinen ympäristösuojelulain mukainen YVA-arviointi tulisi toteuttaa kaavasuunnittelun rinnalla. Nyt tämä menettely on suunniteltu tehtäväksi vasta Laikonkankaan aurinkovoimalan toteuttamisvaiheessa.'

'Kaavaselostusta tulisi täydentää muuntoasemien ja muiden oheislaitteiden tietojen osalta näiden laitteistojen ympäristöriskiarvioinnin mahdollistamiseksi. Selostuksen tulisi sisältää kuvaus oheislaitteistojen (esim. muuntamot) lukumäärästä, arvio niiden sisältämisestä vaarallisista aineista sekä varautumisesta ympäristövahinkoihin (esim. tulipalo, ilkkivalta) erityisesti siitä syystä, koska suurin osa suunnittelualueesta on pohjavesialuetta.'

'Suunnittelualueelle tulee laatia yksityiskohtainen hulevesien käsittelysuunnitelma. Vesiensuojelurakenteilla tulee olla Kaakkois-Suomen ELY-keskuksen, Imatran seudun ympäristötoimen ja Rautjärven kunnan rakennusvalvonnan hyväksyntä ennen niiden toteuttamista.'

Vastine:

Arviointien ajankohdat on punnittu ja aikataulutettu kunnan ja hankekehittäjän vakaan harkinnan pohjalta Laikonkankaan toteutusta edeltävään aikaan. Muuntamoiden mitoitus ja tekniset ratkaisut selviävät rakennussuunnitelmien valmistuttua. Hulevesien käsittelysuunnitelman laatimiselle ei ole estettä.

Lausunto 25.6.2025:

Rautjärven kunnan elinympäristölautakunta

'Laikonkankaan aurinkovoimalahanke tukee Rautjärven kunnan ilmastotavoitteiden saavuttamista sekä edistää vihreän teknologian investointien sijoittumista kunnan alueelle, joka lisää kunnan veto- ja elinvoimaisuutta luoden uusia tulevaisuuden mahdollisuuksia.

Kaavaluonnoksessa on riittävällä tavalla selvitetty ja huomioitu alueen luonto- ja historialliset arvot. Kaavaselostuksessa esitetyt aurinkovoimalan toteuttamiseen liittyvät ratkaisut huomioiden, ovat hankkeen positiiviset vaikutukset moninkertaiset selvitettyihin verrattain vähäisiin luontoarvoihin verrattuna.

Suunnittelualue sijoittuu suurimmalta osin Laikon pohjavesialueelle, jolla on tulevaisuudessa merkitystä paikallisesti ja mahdollisesti myös seudullisesti vesihuollon järjestämiseen. Pohjavesien suojele tulee huomioida kaikissa hankkeen vaiheissa.'

Mielipide 25.6.2025:

Päivi Salminen, Antti Vento, Päivi Vento

Päivi Salminen on kiinteistön 420-8-68 omistaja.

Antti Vento on kiinteistöjen 420-8-62 ja 420-8-66 omistaja / mielipiteen allekirjoittaja

Päivi Vento on kiinteistön 420-8-15 omistaja.

Kiinteistöt sijaitsevat osayleiskaava-alueen länsipuolella voimala-alueen rajanaapureina.

Mielipide sisältää runsaasti argumentteja, jotka ovat joko harhaanjohtavia, virheellisiä, epätosia tai asiattomia. Niiden kaikkien läpikäynti ja oikaisu ei ole tässä tarkoituksenmukaista. Lausuntojen tavoin koko mielipide on mukana liitteenä.

Mielipide otsikoittain ja vastine kuhunkin:

'Luontoarvojen heikkeneminen'

- 'Elinympäristön pirstoutuminen' / 'Suojellut uhanalaiset lajit' / 'Pesimälinnusto'

Vastine:

Aurinkovoimalan paneelit peittävät 30 % alueesta. Maaperää ei kaiveta. Aurinkopaneelien kannatintolat isketään suoraan mättääseen. Huoltoteiden sepelikerros on vettä läpäisevä. Ahvenlammen rannan suojavyöhyke on puuton, mutta istutettavissa.

Alueelta ei ole löytynyt merkkejä liito-oravasta eikä sille sopivista paikoista. Lepakoiden vierailuja on havaittu tapahtuvan vain radan yli Kuusikon tilan pihapiirissä. Kangasvuokon, viitasammakon ja kirjoverkkoperhosen osalta on kesällä 2025 täydennetty luontoselvityksiä lisäkartoituksin.

Linnut pääsevät liikkumaan vapaasti paneelien alla auringolta suojassa.

'Pohjavesialue'

- 'Pilaantumisriski' / 'Maansiirtojen pölyhaitat' / 'Kemikaalivaara'

Vastine:

Alueen maaperä säilyy lähes entisellään. Maahan ei pääse vieraita aineita rakentamisen tai huollon missään vaiheessa. Maansiirtotöitä ei alueella tehdä. Veden virtaussuunnat säilyvät ennallaan.

'Kestävän kehityksen vaarantuminen'

- 'Luontokadon kiihdyttäminen' / 'Maisema- ja virkistysarvojen menetys' / 'Kokonaisvaikutusten huomiotta jättäminen'

Vastine:

Alue on myrskyjen jäljiltä entistä metsätuhoaluetta, jolla metsätalouden harjoittaminen on ollut maanomistajille haasteellista. Siksi maan vuokraaminen aurinkovoiman tuottamiseen on sekä ympäristön että talouden kannalta kestävä ratkaisu. Hanke tukee Rautjärven kunnan ympäristötavoitteita (kh 19.6.2023).

Aurinkovoimala-alueita rajaavien teiden varret on kaavassa varattu suojaviheralueeksi.

Laikonkankaan aurinkovoimala on hyvä esimerkki siitä, miten ekologinen, sosiaalinen ja taloudellinen kestävyys voidaan sovittaa onnistuneesti yhteen kunnan ilmastotavoitteiden kanssa. Maanpinta säilyy lähes koskemattomana, aidaton alue sallii vapaan liikkumisen, pelastustiet ovat valmiina jne.

'Alueen kulttuurihistoriallinen ja sotahistoriallinen merkitys'

- Mielenpitoon esittäjät arvostelevat arkeologisen selvityksen tilaajaa, tekijää ja kyseenalaistavat koko raportin laadun ja puolueettomuuden.

Vastine:

Rautjärven kunta on tilannut osayleiskaavan selvitykset alan konsultilta (Envineer Oy), jonka alihankinta on Laikonkankaan arkeologinen selvitys (Heilu Oy). Työ on erinomainen, kattava ja asiantunteva kuvaus suunnittelun alueen sotahistoriallisesta merkityksestä ja sodan jättämistä jäljistä maastoon.

'Virkistyskäyttö'

Vastine:

Alueella liikkumiselle ei ole esteitä sen enempää luonnossa liikkujille kuin eläimistöllekään. On nähty, että lampaat viihtyvät paneelien varjossa laiduntamassa. Huolto- / pelastustiet helpottavat alueella liikkumista ja sen saavutettavuutta vapaa-aikana.

'Lopputulema'

Vastine:

Maanpinta säilyy alueella lähes ennallaan. Sen päälle lasketaan sepelipintaa huoltoteiden verran. Alueen virkistyskäyttö voi jatkua puuston poiston jälkeen. Laitteiden asennusvaihe on lyhytaikainen ja koskee vain pientä aluetta kerrallaan. Fingrid toteuttaa suunnitellun kantaverkon laajennuksen (400kV) alueen pohjoispuolelle. Linjaus on huomioitu maakuntakaavassa, jota Laikonkankaan aurinkovoimalan osayleiskaavan tulee noudattaa. Rautjärven kunnanvaltuusto ja kaava-alueen maanomistajat puoltavat yksimielisesti osayleiskaavan ja hankkeen toteuttamista.